

עלי מרפא
שער הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

- ◆ זכינו לירח האיתנים' מרסקים את האמת?
- ◆ תוספי עוד חוטים לבגד הנצחי
- ◆ שנים מקרא ואחד תרגום
- ◆ סיפורי רבי לוי יצחק לנכדים

התורה הזמנית:

- ◆ טעם של שכל וארץ ישראל
- ◆ הסתכלות באחרים
- ◆ אם תרצה, תעבור את להט החרב
- ◆ אל תדחוק את השעה
- ◆ להשקות את החיטון עם תפילה
- ◆ תתחבר עם הפרשה
- ◆ המשך הלכות בקשת צרכי בשבת

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עונג הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

יש בכלל אמת?

כשמשעה משליך את הלוחות והן מתנפצות לרסיסי רסיסים, גם מידת האמת מתרסקת ומתפצלת לאלף אלפי נקודות של אמת.

לך אדם שכדי לאפשר לך להתקיים כאן בעולם ולעבוד את ה', יש צורך להעדיף אותך שוב ושוב, מדי יום, על פני מידת האמת.

אמת מארץ תצמח

יש לכל אדם ולכל רגע נקודת אמת, ואתה יהודי צריך למצוא את האמת שלך, האמת של ה' במצב שלך.

השני שנהג כך הוא משה רבינו. כאשר משה רבינו יורד מההר ואת פניו מקדם קול ענות של עגל זהב, הוא תופס את לוחות הברית מכתב אלוקים, ומשליך ארצה. הלוחות מתנפצות ואותיותיהן פורחות באוויר.

משה רבינו יורד לכאן עם תורה, אבל ברגעים אלה האמת הזו הנישאת על ידיו, מקטרגת על עם ישראל. הברירה היא אם כן בין הלוחות של ה' לבין העם של ה', בין האמת האלוקית ליהודי האנושי. השם יתברך העדיף את האפשרות השנייה, גם משה בוחר בה ומשליך מידי את האמת. הלוחות השניות הן בבחינת "אמת מארץ תצמח". זו תורה פשוטה יותר, האמת הזו צומחת מתוך החיים שלנו - האנשים שעבורם וויתרו לפחות פעמיים על מידת האמת (ע"פ ליקו"ה ריבית ה').

כשמשעה רבינו משליך את לוחות האבן והן מתנפצות לרסיסי רסיסים, גם מידת האמת מתרסקת אל הקרקע ומתפצלת לאלף אלפי נקודות של אמת. יש לכל אדם ולכל רגע נקודת אמת, ואתה יהודי צריך למצוא את האמת שלך, האמת של השם במצב שלך.

בעיקר צריך אותה לזכור שאינך יודע כלום, הרי וויתרו עבורך על מידת האמת ועל לוחות ראשונות, ואיך תוכל לטעון שמרחיקים אותך. רק זאת תדע: אין ריחוק בעולם כלל, כי אם התורה והאמת רחוקים ממך, השם יתברך ישליך אותם למטה ויניח להם ליפול וליפול עד שיגיעו אליך אל מצבך, היכן שאתה. ורק כשהתורה והאמת יפגעו בקרקע שם הינך קבור, רק אז יניח להם השי"ת לצמוח שוב, מתוךך.

השורש ח.ד.ש אהוב עלינו. יש לח'שד' ניחוח מיוחד וטעם ענוג; בגד חדש, דירה חדשה, וכל דבר שבוהק בראשית משוך עליו. כולנו משתוקקים להתחדש, אלא שאיננו יודעים תמיד איך לעשות זאת. כולם מעוניינים להתחדש, אז מדוע חולף זמן רב כל כך בין התחדשות לרעותה? הסיבה קשורה הרבה פעמים במידת האמת.

לכל אדם אמיתות שונות ומשונות, חלקן הן השקף בהתגלמותו; אדם אומר לעצמו "שאיני אתחדש! את מי בדיוק אני מרמה?? אני עייף וזקן, מיושן ומיובש. אין בי שום דבר מיוחד ואיני משכנע..." הטענות נאמרות בשם האמת והן דוחות בבוז כל ניסיון התחדשות. בשם האמת אדם דוחה את עצמו מהשם יתברך, בשם האמת הוא מוותר על הנקודה שלו, על הנשמה שלו. בשם האמת הוא רודף את עצמו, ומקטרג על תפקודו ותפקידו בעולם.

ותשלך אמת ארצה

יחסיה המורכבים של מידת האמת עם האדם נעוצים בשורשים קדומים מאוד. במדרש מובא: בשעה שביקש השי"ת לברוא את האדם, קטרגה מידת האמת והמליצה שלא לברוא אותו מפני שהוא מלא שקרים. השליך הקב"ה את מידת האמת ארצה והעדיף את בריאת העולם שנאמר "ותשלך אמת ארצה". לאחר מכן הצמיח אותה מחדש מהארץ כדכתיב "אמת מארץ תצמח".

המדרש הזה מלמד לימוד גדול: האמת היא אמנם החומר היסודי ביותר ביקום, וחומרנו של הקדוש ברוך הוא אמת, יחד עם זאת, אין דבר מסוכן יותר ממידת האמת, בעטייה כמעט שלא נברא העולם. לפעמים, עם משפט אמיתי אחד עלולים לחרוץ את דינו של יום שלם למוות. רעיון אמתי לגמרי עלול להפוך לחרב קטלנית ההורגת הזדמנויות נפלאות וקוטלת נפשות רבות.

במקרה כזה, כשהאמת מצהירה: "אני או הוא" - או אני או היהודי האדם הקטן המלא שקרים, הקדוש ברוך הוא מעדיף את היהודי הקטן ואת האמת משליך ארצה. ההעדפה הזו הצילה את קיומנו לפחות פעמיים, ומאז היא הפכה להיות העדפה קבועה. דע

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

נפלאים מעשיך

ב"ה יום א' חשוון תקצ"ה:

אהובי בני חביבי, ברוך עושה חֲדָשׁוֹת בכל עת, ומי שמִשֵּׁים לב יוכל לראות בכל יום וּבְכָל עַת חֲדָשׁוֹת וְנִפְלְאוֹת הַבְּרָאָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כִּי כִמָּה נִלְדָּים בְּכָל יוֹם, וְכִמָּה דְבָרִים נִפְלְאִים נִחְדָּשִׁים בְּכָל יוֹם, קִצְתָם אֲנִי רֹאִים בְּעֵינַי, וְהַרְבֵּה נִפְלְאִים מֵאֲתֵנִי, וְהַרְבֵּה נִעֲשִׂים בְּעֵינֵיךָ אַחֲרוֹת, וְהִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ בְּכָל עֵת, וְהִפֵּל לְמַעַן שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, לְגַלוֹת שְׁמוֹ וְאֶלְקָחוּנוּ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, לְמַעַן סַפֵּר שְׁמוֹ בְּכָל הָאָרֶץ.

מָה אֲמַר לָךְ בְּנֵי חֲבִיבֵי יְדִיד נִשְׁטִי וְלִבִּבִי, כֹּל מָה שְׁעָבַר בְּחֲדָשׁ הַזֶּה לִפְנֵי מַעֲוַת הַמִּיִּסָּת דַּעֲתֵנִי, כִּי הִיא רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעֵשְׂרֵת יָמֵי הַשְּׁבִיעִי הַיּוֹם פְּפוּרִים לְסִפּוֹת וְהוֹשְׁעָנָא רְבָא וְשִׁמְיָנִי עֲצֵרֵת וְשִׁמְחַת תּוֹרָה וְהַיָּמִים שְׂאֲחֻרֵיהֶם כִּי הוּא יְרַח הָאֵיתָנִים שְׂאֵיתוֹן וְחִזְק בְּמִצְוֹת הַרְבֵּה, וְהוּא בְּכָל יְשׁוּרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, אֲבָל מָה שְׁנִעֲשֶׂה אֲצִל כֹּל אֶחָד בְּקִרְט אֲצִלְנוּ בְּחֲדָשׁ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אִי אֶמְשֵׁר לְשַׁעַר וְלִבְאֵר, ... בְּכָל פַּעַם נְדָמָה שְׁעָקְשִׁי אִי אֶמְשֵׁר לְשַׁמֵּחַ וְלֹא לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבַר כָּלָל, וְאֵךְ עַל פִּי כֵן חֲסָדוֹ גָּבַר עֲלַיִנִי וְאָמַת ה' לְעוֹלָם, וְזִכְנֵי לְדַבֵּר הַרְבֵּה וְנִפְלְאוֹת חֲדָשִׁי תּוֹרָה הַמְחִיין נִשְׁשׁוֹת לְצַחַת.

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי תנינא	ליקוטי הלכות ח"ב	משנה ברורה ח"ו	דף היומי ביצה	עלים לחיוב
שבת	כו	יא.	קה	צח:	לב	קפז
א	כז	יא.	קו	צט.	לג	קפח
ב	כח	יב.	קז	צט:	לד	קפט
ג	כט	יב.	קח	ק.	לה	קצ
ד	ל	יג.	קט	ק:	לו	קצא
ה	א	יג.	קי	קא.	לז	קצב
ו	ב	יד.	קיא	קא:	לח	קצג

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תנינא, סימן מ'

ציור לברכה

רבי נתן מביא בשם השל"ה הק' אין רגע בלא פגע'. והיה מוהרנ"ת רגיל להוסיף שכמו כן צריך לקיים 'אין רגע בלא פגע' בלא תפילה, מלשון 'ויפגע במקום'.

הש"ת הרי עוזר ועושה עמנו חסדים גדולים, צריך לראות לא להיות כפוי טובה, הוא עושה לך כאלה חסדים, תן לו גם משהו..

יש לשון בפרקי אבות 'הרוצה ללוות יבא וילוח', אתה רוצה ללוות? אני אלווה לך, אבל מה, 'הגבאים מחזירין תדיר בכל יום', משלמים, מחזירים, צריך להחזיר את זה! הלוי לך? אז תחזיר!

ה' יעזור שלא נתעקש, רק נשלם ונחזיר את ההלוואות.

תחטפו! תחטפו! תחטפו! עוד פרק תהלים, עוד משנה במשניות, עוד דיבור להש"ת, תחטפו!

כל זה מתווסף על הבגד שאתה מכין לך לעוה"ב. כל דבר שאתה עושה, משהו, מכניסים את זה שם לתוך הבגד שלך.

שם לא לוקחים כלום מאף אחד, שם למעלה, נמצאים אנשים כשרים. שם יושב 'רואה חשבון' טוב.

משל למה הדבר דומה, בבית המקדש בזמן שלמה המלך היה עץ של זהב ליד ההיכל, וכל אחד שהיה תורם קצת זהב, היו מניחים את זה על הענפים.

כך זה גם לגבינו. מה שיש לך, תזרוק פנימה, וזה כבר נמצא שם, ומתווסף מיד לבגד שלך! - - -

האדם צריך לצרף את האותיות בעצמו, כי מלמעלה - אומר רבינו בתורה ל"ו - יורד אור, אבל האור אינו מצויר.

נותנים לפעמים לאדם כח זכרון, צריך הוא להשתדל לצייר את הזכרון שיזכור את התכלית. או למשל נותנים לאדם כח טוב של כתיבה או של דיבור, נותנים לו כוחות ודברים, אבל על מה לנצל את הכוחות? זה אתה צריך כבר לצייר לבד!

את זה צריך לדבר לפני השי"ת: 'רבונו של עולם, נתתי לי את הכל, יש לי פה, עיניים, אזניים, יש לי הכל, תעזור לי שאשתדל לצייר את הכל לטובה.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

עצה חשובה להנצל מאיסור לשון הרע ורכילות, היא לקיים מצות עשה 'בצדק תשפוט עמיתך', לדון את האדם לכף זכות במחשבתו, כי מי שרגיל לדון את האדם לכף זכות במחשבתו, לא יספר מעשי חבירו לגנותו, כיון שלא חשב המעשה למעשה רע..

יסוד לימוד זכות לחפש במחשבתו איך נדמה לחוטא שמה שהוא עשה אינו נגד רצון השי"ת, דהיינו ששכח את האיסור, או שלא ידע חומר, ונדמה לו שזו רק מדת הסידות וכדו'. או שטעה במציאות והחליף חפץ מותר בחפץ אסור.

אבל חיפוש הסיבות שגרמו לו לחטוא, כגון שיצרו התגבר עליו, זו איננה לימוד זכות כלל, כי זה על עבודת האדם להתגבר על יצרו.

כלל גדול בענין לימוד זכות, הוא שמעמידים את האדם על חזקת כשרות, שמניחים הנחה פשוטה שאדם השומר תורה ומצוות לא יעבור על רצון השי"ת במזיד, כמו שאנחנו בטוחים שצדיק כמו החפץ חיים, לא יעשה כן. (קיצור הל' לשה"ר פ"ה סעיף א,ב)

על ידי שלום -

באים בשורות טובות:

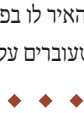
(ספר המידות, שלום ה')

שנים מקרא ואחד תרגום

מתערב, ויכול גם להעירו מה'תרדמה' של ימות החול, כי 'תרגום' בגמטריא 'תרדמה'.

התרגום נכתב על ידי אונקלוס הגר, כי הוא הכח שיש בתרגום, לגייר ולהכניס תחת כנפי השכינה את ההסתכלות הגשמית שלנו על העולם הזה, תערוכות של טוב ורע.

ומשום כך צריך כל אחד לקרוא בעצמו את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, בנוסף על מה ששומע קריאת התורה בציבור, כי הוא כח גדול ביותר להאיר לו בפרטיות את ימות החול הפרטיים שעוברים עליו.

ולכן יש להתעורר מאוד לקדושת המצוה הנפלאה הזו של 'קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום', לקרוא בשמחה ויראת ה'. ואל יהיה הדבר בעיניו כמצוות אנשים מלומדה, כי כל דיבור ודיבור שקורא, דיבור של המקרא ושל התרגום על אותו הדיבור, יש בו כח להמשיך קדושה נפלא עליו, קדושת הדעת, להסתכל על כל הטוב האלוקי המעורב בעולם, וכך יהיה כלי נכון להכנס לקדושת השבת, אשר אז מתבטל כל הרע לגמרי. כי בלי השנים מקרא ואחד תרגום, יקשה עליו לעבור מטרדות החול לתוך האור העצום של השבת קודש.

אך העיקר להאמין בכל תיבה שקורא, להשתדל לקרותו עם חיות ורצון לקבל קדושת התורה והתרגום.

(על פי תורה יט, ועיין באריכות ליקו"ה קריאת התורה ואת כח - לב)

וזוהו הכח שנקרא 'תרגום'. כי 'תרגום' הוא שפת הארמית שהוא לשון ממוצע שקרוב ללשון הקודש אך באמת הוא לשון עכ"ם, והוא לשון שמעורב טוב ורע, ולכן כאשר לומדים התורה עם התרגום, התורה נותנת בו הכח להיות עם ה' גם בכל מקום שהטוב

בשבוע זה מתחילים לקרוא מחדש את התורה, וזה הזמן לעורר ולהתחזק בענין קריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום' בהתעוררות הלב ובחן יהודי כפי שרואים אצל הכשרים והיראים שעל כל התמדתם בתורה במשך ימות השבוע ובשבת קודש, בכל זאת מקדישים זמן איכות בהעברת הסדרה בחיות מתוך כיסופים לקבל את קדושת השבת.

חז"ל חלקו את התורה לפי מספר השבועות שיש בשנה, בכל שבוע לקרוא פרשה אחת, וכל מה שנעשה עם האדם באותו שבוע רמוז בתוך הפרשה "כי הסדרה שבל שבוע מנהגת את כל השבוע" (ליקו"ה נשיאת כפיים ה).

כיון שבימות החול, נמצאים בתוך עסקי העולם ואור הטוב מתערב ומתבלבל, לכן צריך כח מיוחד של התורה, כח פרטי שיאיר לכל אחד בפרטיות איך ה' מנהיג בהשגחה את כל מה שעובר עליו, אשר תלמד אותו איך להיות בתוך העולם הזה, ולהתחבר בכל דבר רק לצד הטוב בלי הרע המסתיר והמרדים.

הליכות

קימת חצות

שיחות ומנהגים

הליכות

מאלי ללא שְׁעוֹן וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְשׁוֹם הַשְּׂתַדְלָוֶת וְגוֹרֵם שְׂקִיצוֹ, אֲלֵא מִתְעוֹרֵר מֵאֵלָיו, אִךְ לְרֹב הַקּוֹר הַנּוֹדֵא שְׂבַחוּיָו. וְזוֹכִים לָזֶה עַל יְדֵי רֹב הַקְדָּשָׁה וְהַטְהָרָה וְהַהֲכָנָה, וְכַמוֹ שֶׁרְאִינוּ רַבִּים מֵהַצְדִּיקִים וְיֵאֵמַר "שׁ הַגְּדוֹלִים פְּרָאֲרֵי" וְר' אֶהְרֹן קֵיבֶלִיטְשֶׁר עוֹד רַבִּים, שֶׁהֵיוּ מִתְעוֹרְרִים מִדֵּי לִילָה בְּנִקְדוּת חֲצוֹת מִמֶּשׁ לֵאלֹא שְׁעוֹן, כִּי לְרֹב עֵנִייתָם גַּם שְׁעוֹן מִעוֹרֵר לֹא הָיָה לָהֶם, וְלֹא עֲצָרָם גֶּשֶׁם וְשִׁלְג וְשׁוֹם מְנִיעָה, לְרֹב הַרְגָּשָׁתָם הַקְדוּשָׁה וְהַטְהָרָה, בְּמַעֲלַת הַקִּימָה בְּחֲצוֹת לִילָה לְעִבּוֹד אֲזֵי אֵת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ.

פַּעַם הַתְּנוּבָה אֶחָד מֵאֵנִי"שׁ עִם רַאבְרָ"נ׳ בְּנוֹגֵעַ לְעֵנִין קִימַת חֲצוֹת שֶׁאִמְרוּ הֵלֵךְ שִׁיתָר כְּנוֹן לְקוֹם וְיִתֵּר מוֹקֵדִם לְכַנּוֹת בּוֹקֵר, וְלִהְיוֹת יַעֲוֹר עַד לְאַחַר הַתְּפִלָּה, מְלֻקִּים בְּחֲצוֹת וְחֲזוֹר לִישׁוֹן וְלְקוֹם שֵׁנִית לְתְּפִלָּה, וְלֹא הִסְפִּים לְדַעְתּוֹ בְּשׁוֹם אֶפְסָן.

שי"ק - חלק ד מג

שְׂמַעְתִּי מֵאֵבִי זְכוּרוֹ לְבָרְכָהּ, בְּשֵׁם מוֹהֲרַנ"ת זְכוּרוֹ לְבָרְכָהּ, שֶׁהָיָה מֵהַפְּרִק שִׁיחָה, שֶׁבָּעָה קוֹלוֹת מִהַתְרַנְּגוֹל, אֲשֶׁר הִמְצִיא בְּטַבְּעוֹ הַבּוֹדֵא יִתְבָּרַךְ לְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם מֵהַשְּׁנָה, וְכֹאֲשֶׁר יַעֲוֹרֵם בְּחֲצוֹת לִילָה, עוֹד יִכְפַּל וְיִשְׁלַשׁ וְכו' לְעוֹרֵר בְּכָל שַׁעֲה עַד הַבֶּקֶר, שֶׁאֵם לֹא יִתְעוֹרֵר הָאָדָם בְּחֲצוֹת יָקוּם עַל כָּל פְּנִים אַחַר כֵּךְ בְּכָל הָאֲפֻשְׁרוֹתוֹ הַהֲקָדִים, כִּי אִם לֹא נִתְעוֹרֵר לְקוֹם גַּם בְּשַׁעֲה הַשְּׁנִית שְׂאֵחַר חֲצוֹת, יָקוּם עַל כָּל פְּנִים בְּשַׁעֲה שְׁלִישִׁית, וְכֵן לְהֵלֵךְ. וְזֶה הַכָּל נִמְצָא לְמוֹהֲרַנ"ת, זְכוּרוֹ לְבָרְכָהּ, גַּם מִשְׁאֵר עֲבָדוֹת.

(שם שיחות וספרים ל')

בְּזֶה הַמְּבֹאֵר בְּתוֹרַת נ"ד, שֶׁבָּעַת שְׂמִיגֵעַ חֲצוֹת לִילָה אֲזֵי מִתְעוֹרֵר פְּנוֹרֵ שֶׁל דָּוִד וְכו', אֲמָרוּ אֵנִי"שׁ שֶׁהִמְיָחַד בְּכַוְנוֹ שֶׁל דָּוִד הוּא, שֶׁגַּם כִּיִּם בְּכָל לִילָה וְלִילָה בָּעִת שְׂמִיגֵעַ וְקוֹדֶת חֲצוֹת לִילָה מִתְחַלֵּל פְּנוֹרֵ שֶׁל דָּוִד לְנַגֵּן, וְמִי שְׂזָזְכָה לְשִׁמְעוֹ וְלִהְרָגִישׁוֹ מִתְעוֹרֵר

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה מ' תניינא - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

אך עקר מעלת קדשת ארץ-ישראל הוא רק על-ידי השגחת השם יתברך. ומחמת שהשם יתברך מסתכל בארץ-ישראל תמיד, כמו שכתוב (דברים יא): תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, על-ידי-יזה ארץ-ישראל מקדשת ואיירה מהקים, פי עינים על-שם החכמה, פי התפתחות החכמה נקרא בחינת עינים, כמו שכתוב (בראשית ג): ותפקחנה עיני שניהם, ופרש רש"י: על-שם החכמה נאמר. ומחמת שעיני ה' בארץ-ישראל, שמסתכל בה תמיד, על-ידי-יזה אורא דארץ-ישראל מהקים. אך מהיכן נמשך ונתעורר זאת אצל השם יתברך, דהינו בחינת עינים להשיג פנ"ל, זה נעשה על-ידי נשמות ישראל, שהשם יתברך מתפאר בהם, בחינת (ישעיה מט): ישראל אשר בך אתפאר. ועל-ידי ההתפארות נעשין בחינת תפלין, שנקראין פאר (סוכה כה), והתפלין הם בחינת מחין, ונכנסין לפנים ובוקעין בעינים, ומזה נעשה השגחת השם יתברך כביכול, שעל-ידי-יזה נעשה קדשת ארץ-ישראל, בחינת אורא דארץ-ישראל מהקים פנ"ל. ועל-שם זה נקרא ארץ-ישראל, שמקבלת קדשתה, מבחינת: ישראל אשר בך אתפאר, פנ"ל. אך בודאי לא כל העתים שוות בהתקרבות ישראל להשם יתברך, פי לפעמים, חס ושלום, יש שנתרחק אחד מהשם יתברך, ואזי אדרבא, השכינה צועקת: קלני מראשי, קלני מזרעיי (סנהדרין מו). הינו שצעקתה, שנתקלקל ונפגם בחינת ההתפארות שאינו יכול להתפאר בהם, ונפגם בחינת התפלין, שנעשין מן ההתפארות פנ"ל. וזה: קלני מראשי, קלני מזרעיי, מראשי מזרעיי דיקא, בחינת תפלין (שמניחו על הראש ועל הרוח) ופנ"ל. רק משאחד מישראל נתקרב להשם יתברך, ונתוסף עוד ישראל שרוצה לעבדו יתברך, וכל מה שנתוספין יותר רבים מישראל שרוצים לעבדו ולהתקרב אליו, אזי נתגדל ונתוסף יותר ההתפארותו יתברך, שהוא יתברך מתפאר בעמו ישראל המתקרבים אליו. ועל-ידי זה ההתפארות נעשין תפלין מחין, ומזה נעשה קדשת ארץ-ישראל, בחינת אורא דארץ-ישראל מהקים, על-ידי עיני השגחתו פנ"ל.

ענין ההשגחה

אחר שנתבאר במאמרים הקודמים שזוכה מי שהיה בראש השנה אצל צדיק כו' לכח ההכרה והראות שמכיר באחר האם נקודה זו שאצלו נמשכת מהצדיק האמת שהיה אצלו בראש השנה, ונקודה זו הקדוש ברוך הוא מתפאר בו, או שאין זה מצדיק אמיתי, ואף שהיה אצלו בראש השנה, אך דבר מסוים זה עדיין לא נעשה ההתפארות כראוי. ועל פי זה, מלבד עצם הלשונות שבפתיחת המאמר שנתבאר על פי זה, יבואר בזה ענין עיני ה', ומהות ענין ההשגחה.

כי הנה ענין ההשגחה בפרטיות הוא שהקדוש ברוך הוא מסתכל כביכול לראות מעשי האדם, וכביכול לראות מה הוא צריך ולהשפיע לו את השפע, או חליכה להפך, שאם אין מתנהג כראוי צריך לצמצם השפע. וממאמר זה מובן הענין בפנימיות יותר, שענין ההשגחה הוא להמשיך שפע קדושה שממנו נעשה אורא דארץ ישראל מהקים.

הסתכלות כדי לתקן

עת לישן ועת לשוח

מעולם לא ניכרה עליו עייפות, משום שהיה מקפיד להשלים במשך היום את השינה שהחסיר בלילה. תחת אחד השיחים סיפר: "מיום עמדי על דעתי לא עבר עלי לילה שלא ערכתי תיקון חצות, מלבד אותו לילה שבו הובלתי יחד עם רבי אליה חיים לכלא הרוסי, כשהודיעו לנו כי למחרת כבר לא נהיה בין החיים. לאחר חצות אותו לילה, נדברנו שנינו יחדיו בדיבורי תכלית אשר נהמלו בהרבה דמעות של תשובה והכנה למסירת נפשנו על קידוש שמו יתברך. את הדיבורים האלו החשבנו אז לתיקון חצות. למחרת, אירע לנו הנס שבעקבותיו נחלצנו משיני הרשע וזכינו לצאת לחירות".

רבי לוי יצחק ורעהו רבי אליהו חיים

באותה הזדמנות, הוסיף רבי לוי יצחק וסיפר עובדה פחות ידועה: "גם לאחר עלותי לארץ הקדושה, הייתה תקופה שבה שיניתי ממנהגי הקבוע ולא נתתי תנומה לעפעפי במחציתו הראשון של הלילה, כדרכי מימים ימימה. וכל כך למה? משום שראיתי בנכדי הרכים, כי זקוקים הם לקורטוב של חיזוק ויראת שמים, ונוכחתי שהשעה הכשרה לכך היא במוצאי שבתות. אי לכך, הייתי עושה את דרכי לבית בני ר' משה, אוסף הייתי את עולליו סביבי, ובאותה שעה טרם עלו על יצועם, מספר הייתי באוזניהם סיפורי צדיקים, וכך הייתי נוסך בהם אגב הסיפורים אהבה ויראת שמים טהורה, שתהא עבורם צידה לדרך להמשך חיים.

"לא היתה זו תמיד מלאכה קלה" הוסיף רבי לוי יצחק בחיור, "שהרי לא כל עובדה שמספרים על גדולי התורה והחסידות מתאימה להבנתם של הילדים, אשר על כן הקפדתי לבחור רק מעשיות כאלו שנכדדי יבינו את המסר העובר בהם". אותו רבי לוי יצחק, שמעולם לא ויתר על סדריו המופלאים ועל קימה בחצות לילה, שינה מהנהגתו הרצופה בת שבעים השנה. כאז, ברכבת הדוהרת לקייב. כה חשובה היתה בעיניו התועלת של סיפורי הצדיקים לצעירי הצאן, למען יגדלו והיו ליהודים כשרים ויראי ה'. (סופר על ידי הגה"ח רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א)

על ספסל הרכבת השועטת לדרכה מאומן, בואכה קייב, ישבו שני חסידים ולידם שני שוטרים שהשיגו עליהם בעינא פקיא. היו אלו רבי לוי יצחק בנדר ורעהו רבי אליהו חיים רוזין, שהואשמו על ידי השלטון הקומוניסטי ב"עוון" הפצת יהדות ועיסוק בחלוקת כספי צדקה. אחרי מספר חודשי מאסר באומן הוחלט להעבירם לכלא בקייב. הם ידעו היטב כי רק נס משמים יוכל לחלצם ממוות. ברכבת איפשרו להם לשוחח יחד, היות

והחקירות כבר היו מאחוריהם ותיק האישום שלהם כבר נשלם. לאחר מספר שעות שיחה, הבחין רבי אליהו חיים כי שעת חצות לילה הגיעה. מאז עומדם על דעתם נזהרו שניהם בקימת חצות, כיון שהגיעה שעת חצות, אמר לידידו כי עליהם להפסיק משיחתם ולומר תיקון חצות. "אדרבה" נענה רבי לוי יצחק, "בעת שכזו, רצוי שנדבר דברי חיזוק איש לרעהו". ושניהם שקעו בשיחת חברים בה עודדו זה את זה כי אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים, ואולם אם רצונו יתברך שימסרו נפשם על קידוש שמו - יעשו זאת בלב שלם.

לאחר העברתם של שני הידידים לכלא בקייב, ארע להם נס גלוי. מעליהם ריחפה סכנת גזר דין מוות. אולם משמים הוחלט על הצלתם. באופן בלתי מוסבר ועל-טבעי הם שוחררו כבר למחרת לחופשי!

במשך שבעים שנה רצופות, היה רבי לוי יצחק עולה על יצועו מיד לאחר תפילת ערבית וסעודת הלילה, לקראת קימת חצות. לאחר אמירת ה'תיקון' וההתבודדות, היה מקיים את סדרי לימודיו הקבועים עד לתפילת ותיקין.

לחידודא

לעיודד התבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
מה הייתה התנועה האחרונה של רבינו ז"ל קודם הסתלקותו?
"והקזיר ראשו וקניו הנודאים אלינו נאומר איני עוזב אתכם חס ושלום" (נשי מורדות ח"א סח)

איזה עבודה היא הגדולה שבגדולות?

הזוכה: משה אגשין, בית שמש
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.
ערבית ד'

ובאמת שני העניינים בעצם הם אחד. כי רצון ה' הוא תמיד להאיר ולהשפיע שפע קדושה, שממנו נמשך כל טוב שבעולם, אך בעולם הזה יש מעשים טובים ורעים ח"ו, וממילא דווקא בשביל לתקן את העולם מוכרח באמת שיהיה הנהגת שמאל ומיעוט, כדי לתקן את העולם. ובהסתכלות הקדוש ברוך הוא תמיד מעורר יותר מצד אחד את הטוב להגדילו ולחזקו, ומצד שני מאיר בו על ידי ההסתכלות שבשמאל, להבדילו מן הרע ולתקן הרע.

ולכן בפסוק 'עייני ה' אלקיך בה' נאמר עייני בלשון רבים, שהוא ימין ושמאל, כי אף שמצד ימין נמשך שפע וטוב וברכה, אך צריך גם את השמאל שעל ידי זה יהיה אפשר להבדיל מן הרע. וגם בפסוק 'עייני ה' אלקיך בה' דרשו חז"ל (ראש השנה יז.) 'עתים לטובה עתים לרעה' ח"ו. אלא שכל הסתכלות זו אינה מספיקה בכיכול. כי אף שנמשך דין ח"ו, אין זה הכוונה, כי אין הכוונה לדינים בלבד. אלא שההסתכלות הזו צריכה להתמתק על ידי בחינת 'עניא חד דרחמי', שבעין זו והסתכלות זו ממתיק ה' גם את בחינת השמאל, והיא היא ההסתכלות העיקרית, ועל ידה גם מתקנים את חוסר השפע (גשמים), שהוא על ידי התשובה כמבואר בגמרא שם, וכמו שמרומז במאמר כאן שעיקר ההתפארות מן הצדיק הוא שמקרב כלומר שגם את מי שנתרחק מהשם יתברך על ידי העתים שאינם שוות (שהוא בחינת עתים לרעה ח"ו), גם אותו מקרבים ואז דווקא מתחדש ההתפארות, כי אף שיש ראייה של שמאל ויודעים מה לחקק, ומה אינו אמת וכן שאר הדרגות שיש בזה, אך הכל לטובה כדי להמתיק הכל ולתקן, ועל ידי זה להשפיע שפע רחמים מחדש.

הסתכלות האדם

וגם בעבודת האדם, אחרי שזוכה לכח הראות על ידי הצדיק, וכך מכיר ויודע להבדיל הטוב ולעוררו, ולדחות השמאל כי מכיר בו שהוא רע או שאינו נמשך מהאמת באמת וכו', אחר כך מתעורר מזה דווקא לתקן יותר מה שיכול, וכך גם השמאל חוזר ונכלל בשפע הרחמים. על ידי ההסתכלות הנכונה מכח הצדיק, ויודע שיש ימין ושמאל ומקבל ממנו בירור הנכון, בכל מקום שרואה מכיר ומבחין מיד האם יש כאן שפע קדוש או מעורב, וכך מברר ומתקן את הבריאה שתהיה זכה וקדושה, ולכן בכל מקום כשפוגע אף באקראי ומכל שכן כשמתוועד ומדברים יחד באהבת חברים וכו', ממשיך שפע קדושה, היינו שמתעורר ממנו כח של טהרה ונקיות, שלא מעורב שם טוב ורע. ושורש הענין שמבואר בזה על פסוק זה 'עייני שיש בו ימין ושמאל' (שהוא הנהגת הדין) וממתיקים כל זה על ידי עניא חד דרחמי (שהוא הנהגת א"א שורש הבקיעה שממנו התפילין).

אורא דארץ ישראל

ומלכד ענין ההבדלה, גם בזה יובן ענין האורא דארץ ישראל, שהוא ענין קדושת ארץ ישראל. כי השתלשלות הבריאה מדרגא לדרגא, וכשמגיע לעולמות התחתונים מתגשם, וכל השפע מתלבש בכיסוי הנקרא אור (שהוא מעטה ומלכוש על החכמה שהוא י' ואור) וכשמשתלשל לכמטה יותר נעשה בכיכול מלכוש מגושם והשפע הקדוש שבו נסתר ומעורב. ובארץ ישראל הוא השפע הקדוש שמגיע מלמעלה.

בכל מיני ספיקות וקושיות וקשיים, בכל מיני עניינים דקים שרק מי שעובר אותו מסלול מבין אותם, אבל על אף כל הקשיים קיים ר' אברהם 'אחזתיו ולא ארפנו', וחיפש את האמת באמת, וכך בימי ראש השנה חידד וחידד עוד ועוד, קילף וקילף עד שבוודאי סיים את מלאכתו בשלימות, ורק אז עלה בסערה השמימה, כי אם רביה"ק אמר שהוא פעל אצל הקב"ה שלא יקח ממנו באמצע המלאכה, הרי פשוט בלי ספק, שהוא כבר השלים תיקונו, אשרי לו.

וכל זה תיכף אחרי הקיבוץ הקדוש ראש השנה תשפ"ב, בדרכו לארץ ישראל, מקום גילוי ההתפארות ועיני ה', באותה שעה נאמר אליו 'אברהם אברהם' ויאמר הנני, הנני קרבן ציבור. עלה תמימה, כולו קדוש, אברים שפקעו מעל גבי מזבח הקיבוץ, קודש קדשים. והנה אמרו חז"ל 'אחד מבני החבורה שמת תדאג כל החבורה כלה', ובוודאי שאין הכונה לדאגות של מרה שחורה, כמו שמעוררים רבי"ל ומוהר"ת ללא הרף, שאחד ממלחמותי של עמלק הוא שהוא רוצה שאדם יחשוב מצרות ודינים, כאילו

בסיום תקופת ההליכה עם התורה רציתי לעורר ולגלות את אחת מנקודות שהתגלו בימי ראש השנה והאי שתא, ומיד עם גילוי ההתפארות עלתה נקודה זו כקרבן כליל ועולה לשמי שמיא.

רבי אברהם לאווי זצ"ל התקרב לפני כחמש עשרה לאור רבינו הק', מדי שבוע היה מגיע מהעיר בית שמש לקבל את אור רבינו ז"ל בשיעוריו של הבהל"ה הרה"ה רבי ניסן דוד קיוואק שליט"א בירושלים, מדי שבוע היה מגיע לשיעור בצניעות, בענות חן, וישב בצד, יונק מאור התורה, וחוזר לביתו.

אברך מיושב בדעתו, וכולו טוב לב. ידידיו הקרובים מעידים שמעולם לא שמעו ממנו מלה לא טובה, איזה חסרון, אלא רק טוב וטוב. מתוך ההכרה שהכיר בנפשו בגדולת הצדיק ותורתו הק' היה עושה מאמץ בכל שבוע להפיץ את העלון 'עלה לתרופה' הרבה מאד בקרב ידידיו בבית שמש.

עוד בימינו האחרונים והגדולים בקיבוץ הגדול והנורא של רבינו ז"ל ניצל את הזמן לשיחות חברים מעמיקות עם אחד מידידי נפשו יבלחט"א, להתברר יחד באהבה

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה מ' ט]

האם יש טעם להכיר במי שהיה ר"ה אצל הצדיק?

מתקבצים כמה אנשים ה'חפצים' להתקרב להשי"ת, ובעיקר בראש השנה אצל הצדיק שאז חפצים ביותר להתקרב להשי"ת. ׀ כאשר אדם משתוקק לטעום 'טעם א"י והשגחה, ועוסק להתפעל תמיד מהתפארות השי"ת, ממילא כאשר פוגש את חבירו ש'היה' אצל הצדיק ברה"ה היינו שהתחזק ברה"ה להתפעל מהקיבוץ של ה'חפצים' להתקרב, הוא יכול לקבל ממנו מחדש הארה זו על ידי ש'מתוועד' עמו ומשוחח איתו בהשתוקקות לקבל מאורו.

ׁ ענין זה הוא תכלית המאמר, לבוא להתקשרות החברים של אלו המחפשים לחיות בטעם אמיתי של ראיית ההשגחה ע"י שמתעורר להתפעל מהתפארות השי"ת, שהוא עיקר 'דבר ה' שהצדיק מלמד את מקורביו [שבזה נכללים כלל עצות רביז"ל].

ׂ הארה זו מתחיל להתגלות ברה"ה, וממשיך בכל ימות השנה כפי ההשתוקקות של האדם, כאשר פוגש ומתוועד עם המקורבים לצדיק, שבכך ממשיך הארת ההתפארות המתגלה ע"י התקבצות שני אנשים 'חפצים'.

׃ רביז"ל מדגיש שענין זה אינו כהלכתא למשיחא, אלא כל אחד 'מחוייב' להרגיש כן, והעיקר שיהיה באמת ובתמימות.

א] טעם ארץ ישראל הוא 'השגת עיני השגחתו', והוא טעם ערב של השגת שכל באמיתות האמת שהשי"ת משיג ומסתכל עליו. ואף שכל יהודי מחוייב להאמין בהשגחה, אך בא"י אפשר לטעום מתיקות החכמה והשכל שזוכה מי שיועד מהו טעם של שכל. ב] ההשגחה הוא ידיעה שנעלמת וכשאדם מתאמן לחפשו ולדבק את המחשבה באמת הזו, היא הולכת ומתפתחת בשכלו וחכמתו. והוא ממש כמו טעם של שכל, שהוא טעם המתגלה דייקא כאשר מתחילה היה השכל נעלם, והאדם התאמן לפתח שכלו להבין איזה דבר.

ג] ולכן בהכרח שהאדם ישאל בתמידות 'מהיכן נמשך ונתעורר השגחת השי"ת' (כמו שרביז"ל שואל במאמר זה), כי דייקא שאלה זו מעוררת אצלו את החיפוש האמיתי להתחיל לטעום את טעם ההשגחה.

ד] ההשגחה מתגלה כאשר האדם מבין שהשי"ת מתפאר בעמו ישראל כאשר רחוק מתקרב אליו. וכפי ההתפעלות שמתפעל אדם מהתפארותו של השי"ת, כך יכול להרגיש ה'טעם' שהשי"ת משיג עליו בעיני פקיתא.

ה] במאמר זה מדגיש רביז"ל ענין הקיבוץ, היינו שהתפארות מתגלה בעיקר כאשר

לדעת מכוחו

אבל באמת זה אחד מעיקרי תורת הצדיק, לידע שאין השי"ת מביא לאדם נסיון שאינו יכול לעמוד בו, ובוודאי יכול לעמוד בנסיון זה, ואם עבר עליו מה שעבר לא יהיה אכפת ליה כלל, אלא כעת יתחזק לעמוד מכאן ולהבא במלחמה זו, ובוודאי יכול לנצח בה.

להט החרב

אחד הפגמים הנוראים שבעולם היה חטא עין הדעת, אחר חטא זה נתגרש האדם מגן עדן, בפרשתנו אנו רואים שכדי להרחיקו מעין החיים העמיד השי"ת בדרכו את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת.

בפשטות באו מלאכי חבלה אלו ולהט החרב כדי שלא יוכל לשוב לגן עדן ולאכול מעין החיים, אבל ברש"י אנו רואים לשון נוראה 'ולהט לאיים עליו מליכנס עוד לגן', וכן הוא במדרש אגדה 'והניח שם להט החרב המתהפכת, וכשיראה אדם הלהט יפחד ויחזור לו'.

כלומר, אף על פי שאדם הראשון גורש מגן עדן עדיין היה יכול לשוב לשם, אם היה מתעורר ומתגבר על המניעות וחלישות הדעת, בוודאי היה ממשיך סייעתא דשמיא לשוב לגן עדן, כי להט החרב המתהפכת לא היתה אלא לאיים עליו שלא יתחזק בכל כוחו לשוב לשם.

וכמו שכתב רביז"ל בשיר נעים 'חֲזַק וְנִתְחַזַּק, וְאַל תִּהְיֶה כְּפִיל הַגְּדוֹל וְכַגְמֵל אֶפְלוּ פֶשְׁמֵשְׁכָהוּ בְּחֻטְמוֹ הַעֲכָבֵר לֹא יָבֵעַט בּוֹ. וְכָל זֶה מִחֻמַּת שְׁטוּת שְׂאֵין יוֹדֵעַ מִפְחוֹ'.

ברוך ה' זכינו כולנו יחד לתיקונים הנוראים הנמשכים בימי תשרי הק', ובפרט מי שזכה להיות על ציונו הק' ונכלל בקיבוץ הנורא של הצדיק בימי ראש השנה.

אחד הכוחות העיקריים שאנו זוכים לקבל מרבינו אנו למדים ממעשה בן המלך וכן השפחה שנתחלפו, כמובא שם שעיקר תקון בן המלך שנתחלף בן השפחה ובזה נפל למקום שנפל, הוא כשלמד את החכמה להבין דבר מתוך דבר, ובזה הבין שהוא יכול לנצח את המלחמה.

כמובא שם במעשה 'והבן מלך האמת, מאחר שנעשה מבין דבר מתוך דבר, היה הולך שם אצל שער המדינה הנ"ל, והבין, שהוא באפשר שיחגר מתניו לזה החזיר להמדינה שם הראשון, כי כבר נעשה מבין דבר מתוך דבר, על כן הבין שהוא באפשר. אף על פי שעדין אינו יודע איך ומה, איך יוכל לעשות זאת, אף על פי כן, מאחר שנעשה מבין דבר מתוך דבר, על כן הבין, שהוא באפשר'.

דבר זה הוא אחד מעיקרי מלחמת היצר, ומגדולי הכוחות שאנו מקבלים מהצדיק, איש לפי ערכו, שלא ליפול להסתת היצר הפורש לרגליו את רשתות האיוש ומסיתו ליפול בתוכה בהזכירו לו את הפעמים שכבר לא עמד במלחמה זו, ומתוך כך מחליש את דעתו שלא ילחם בכל כוחו לעמוד בה, באמרו 'הלא בין כך אתה עומד ליפול, אז למה לך להלחם כל כך'.

עונג הפרשה

דחיקת השעה

אלא שבשביל זה היה צריך להמתין, עין הדעת העומד באמצע הגן שעל ידו יכול להבין בין טוב לרע וכמובא בזוה"ק עומק הסודות התלויים בזה, הכל עתיד להתגלות לו, אבל כעת אמר לו השי"ת להמתין שלא לאכול ממנו.

אבל הנחש הסית אותו לאכול ממנו ובזה יהיה כביכול כאלקים 'יודעי טוב ורע', כי כך הוא דרך הסתת היצר, שהרבה פעמים מורידים את האדם לקטנות הדעת, בשעה זו הוא צריך לילך באמונה פשוטה, להתחזק בנקודות טובות ולעשות את כל שביכלתו לעמוד באותו הנסיון.

כי דרך הנסיונות הוא שאינם מתארכים כל כך, כמובא בראשונים 'אין היצר מצוי אלא לשעתו', אבל הוא מדמה לו תמיד בדרך של דחיקת השעה שהנסיון יתארך בלי גבול, ובוודאי לא יוכל לעמוד בו לעולם, ומתוך כך הוא מסית אותו ליפול בו.

אבל באמת צריך לדעת שכל נסיון אינו אלא לזמנו, כל נסיון צריך לידע שכעת הוא צריך להמתין ולייחד לתשועת ה', ובוודאי אם ימתין מעט ועוד מעט, יתן לו השי"ת כח לעמוד בו ורוח עברה בו ביצר ואינו.

(על פי הלכות גדולה ה, ז)

"וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בַיּוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת" (בראשית ב, ז):

אמרו חז"ל שיעקר גדול מחטא אדם הראשון הוא שבים שנברא ונצטווה שלא לאכול מעץ הדעת בו ביום אכל ממנו, וכמו שפירש רש"י על הפסוק 'איל ביום יודע כעסו' (משלי יב, טז) 'ביום שנברא אדם הראשון נודע סורחנו'.

וביתר ביאור מבאר האריז"ל שאם היה אדם הראשון ממתין עד לשבת קודש היה העולם בא על תיקונו בשלימות בלא שום אחיזת היצר.

אמנם אין לנו קצה השגה בחטא אדם הראשון, אבל לא באנו אלא ללמוד מן המפורש על קטני דעת כמונו היום מתוך ספרי הצדיקים המעוררים אותנו לזהר בפגם זה לפי ערכנו, ובפרט כמובא שכל החטאים שבעולם כולם נמשכים מחטא זה.

מבאר מוהרנ"ת שפגם זה היה בבחינת דחיקת השעה, כי הנה אדם הראשון היה בתכלית גדולת הנבראים יציר כפיו של השי"ת יושב בגן עדן, ואף הנחש הקדמוני אין לו רשות להכנס לשם, ובוודאי היה יכול להשיג השגות נוראות בהשי"ת לפי מדרגתו הנוראה.

תפילה

איך להתפלל על הבנים כאשר נדמה שהוא לאחר גזר דין ר"ל [א]?

כולנו יודעים שעיקר הצלחת החינוך תלוי בתפילה, אך בהרבה פעמים כאשר הבעיות בחינוך גדילות ומתקבעות, נדמה שכבר אין יכול להיות שינוי במציאות, ולב ההורים נשבר בקרבם ומאבדים את כוחם בתפילה.

ועל כן ראינו לחזק קצת את אופן התפילה, שעל ידי זה נקבל כוחות מחודשים ואמיתיים איך להתחנן ולבקש מהשי"ת [מעבר לחיזוק הפשוט שצריך להאמין ששום תפילה לא נאבדת לעולם].

בתחילה יש לנו לשים לב שהרבה הלכות וענינים בתפילה למדו מתפילת חנה (כמובא במסכת ברכות). ולכן אם מוצאים אנו את עצמנו נחלשים בתפילה בענין הילדים, הרי שאדברא כל מהות התפילה למדים מתפילת חנה שכל תפילה היתה שתזכה לבן כשר וצדיק, ומתפילתה נקבל כוחות להתחדש בתפילה.

ולכן מן הראוי לעיין קצת ולדקדק בלשון של תפילתה שבביל ללמוד מתפילתה עצה טובה לתפילה.

'ותתפלל חנה על ה', מהו הלשון 'על ה' למה לא כתוב שהתפללה אל ה'. מבאר התפארת שלמה, שחנה התפללה על ה', כלומר שבקשה בן לצורך התגלות כבוד ה' בעולם, וכמו שאכן לא הסתפקה רק בתפילה על בן, אלא ביקשה בן שיאיר את העולם, ולכן נקרא התפילה שהתפללה על ה'.

ואף שלכאורה היה לה להסתפק בתפילתה רק לבקש שיהיה לה בן מאחר שהיתה עקרה, ומאין היה לה העוז להגדיל בקשתה עד כדי כך, אלא שבאמת כיוונה בקשתה 'על ה' כלומר בקשה את בנה שבביל הצלחת השכינה הק'.

כי צריך האדם שמבקש על צרכיו וחסרונותיו, לקשר הצער שלו עם הצער של השכינה והכבוד של ה' שיתגדל כשיושע במה שצריך. וזה אשר בקשה חנה 'על ה' כי בקשה לו בן שיגלה כבוד ה' בעולם, ויהיה ממנו תועלת לשכינה הק'.

ואפילו אם אדם מרגיש שהוא עושה שקר בנפשו כי באמת הוא מבקש רק לצורך עצמו ואינו מרגיש צורך השכינה בבקשתו להצלחתו בחינוך, ונדמה לו שהוא דרגא למעלה ממדרגתו. אך בכל זאת ישתדל על כל פנים 'כפיו לדבר דיבורי תפילתו על כבוד השכינה שיתגלה על ידי זה שיצליח בחינוך, כי באמת כל יהודי רוצה בפנימיותו את האמת, אלא שהצער העצמי גובר על הרגשת צער השכינה, אך על ידי שידבר דיבורים בפה אל ה' וירצהו בענין גילוי כבודו יתברך, יוכל באמת לרצות ולפייס את הקב"ה על התעלות כבוד השכינה שיהיה על ידי זה, וזכה לראות ישועה בחוש בס"ד.

כאשר אדם מקשר תפילתו לחסרון השכינה, אזי גם כשיזכה לישועה, לא רק שיזכה לישועה, אלא יזכה באמת שהישועה יתגלה באופן שיתרבה כבוד השכינה באופן מופלא. וכמו שמצאנו בתפילת חנה שזכתה בעקבות תפילתה לבן, שלא רק זכתה לבן, אלא זכתה לבן כמו שמואל הנביא ששפט את ישראל, וגילה את מלכות משיח וכו'.

- ◆ הופיע! הספר המיוחד 'אור האורות', המלקט מספרי רביה"ק ותלמידיו על עניני הנישואין. מבית מכון 'המפתח לליקוטי מוהר"ן' 0527631800
- ◆ מוכן לדפוס: מהדורה שניה מהספר המבוקש 'כוונת הבריאה' מאת מכון 'מעגלי צדק', המלקט מכל ספרי רבינו ומהרה"ת ז"ע"א המאמרים המדברים אודות ענין תכלית כוונת הבריאה. במהדורה החדשה נוספו: תוכן עניינים מפורט, כותרות וכותרות משנה, עשרות רבות של מבואות מליקוטי הלכות המדברים על התכלית הנצחית עם עצות מעשיות, ועוד הוספות רבות - הכל באופן מאיד עניינים. לתרומות עבור ההדפסה ולהשגת הספר: 0583228971
- ◆ התורה הזמנית: הופיע לאור עולם קונטרס 'דרכי נועם' המקיף באופן מעמיק ומעשי את כל היצוא למעשה מתורה מ' תנינא. להשגת החוברת, יש לפנות למכון 'מאירת עיניים': 026645547
- ◆ הודעת מערכת: ניתן לשלוח אלינו חומר עבור המדורים: עלי מרפא, ציטוט דגבור לשונן, לחידודא, החיזוק השבועי והילום, וכמוכן - מתחדשים. תוכן שיתאים לסוג המדור - יכנס בל"ג. כמו כן, בכל הארה או הערה, ניתן לפנות למערכת בכל הדרכים המופיעים כאן מטה:
- ◆ אחר מיטתו של ידידנו הרה"ח ר' אברהם לאוי ז"ל, שנלקח בסערה השמימה מיד אחר הקיבוץ הק' בר"ה תשפ"ב, במדור 'אור החודר'.

לתמיכה באלמנה ושומונה יתומיו: בכל עמדות "נדרים פלוס / קהילות" בתפריט ראשי יש להיכנס לקופות נוספות, לבחור ב"ועד הרבנים" - ולציין בהערות עבור מס' קרן 5846 - קרן 8 יתומי הרב אברהם לאוי זצ"ל.

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
 בבל עניין או להצטרפות לנינויים בדוא"ר:
 A028080148@GMAIL.COM
 מקס או הודעה קולית: 02-8080148
 במוקדים מיוחדים:
 054-8591148 | 053-3175211
 המערכת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

בפרשת עקבה בארץ תגלות שמקעט אין יום שאין צדוה
 קרבה מקברו ח"ו, והפרנסה דחוקה מאד והפעל דבר
 מהפשט על כל אחד ואחד לארץ ולרחב והמקלקת
 והקטגוריה והקנאות והשנאה מתרבה בכל פעם, וכל
 מה שצריך להתחיל לצאת ממה שצריך לצאת
 ולהתקרב לאיזה עבודת ה' אין מציחין אותו ומתעניין
 בו יותר ח"ו ומעט רבוי המניעות אין יכולין לפתח
 פה לפרש שיהיה לפניו יתברך.

על-כן צריך לילה בדרך זה מאד שפכל
 פעם פבוא לפרש שיהיה לפני ה' יתברך או
 להתקרב לאיזה דבר שבקדשה יתביד את
 עצמו רבוי הטובות והקסדים שעשה ה' יתברך
 עמו מעודו עד היום הזה. וע"ז יתחזק לבבו
 לבטח בה' שישמע תפלתו גם עתה ועד ויכל
 להתקרב אליו יתברך ולפרש לפניו שיהיה
 קרואו פנ"ל: (ליקוטי הלכות כלאי בהמה ד, ד)

יהלום

**בשאיין האדם
 מסתכל על התכלית,
 למה לו חיים:**

(ליקוטי מוהר"ן רסח)

לקראת פרשת בראשית, מתחילים לימוד פירושים חדשים על הפרשה, מהו העניין להעמיק בלימוד פרשת השבוע?

כל שבוע עובר על האדם הרבה מעברים שונים ומשונים. כלל ראשון צריך לדעת "שבועותי בכל עת וזמן ובכל מקום שהוא, באיזה מדרגה ובאיזה ענין שהוא, תמיד, יש איזה בחינת נקודה טובה שיכול לדבק את עצמו לנקודה ההיא השייך לבבו בעת הזאת דייקא" (ליקו"ה מלמודי ד'). כי הוא כלל גדול שתמיד, בכל מקום, יש נקודה קדושה בעומק הלב שנשארת דבוקה בהשי"ת, וכאשר האדם מתחבר לאותה נקודה אזי יש לו את הכח לקום ולהתנער מכל הקטנות, ולהתחדש לגמרי כגיבור חיל בעבודת ה'. בכל פעם יש דרך עבודה אחרת. וכמו שיש חילוק בין שבת לחול, בין יום שזוכה לשבת בבית המדרש, לבין יום נסיעות. כך גם בפרטיות, בכל יום צריך למצוא הדרך השייכת לו לפי מה שעובר עליו באותו העת. אך מה לעשות שבמציאות לפי מה שעובר על האדם,

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מוצ' דביהכ"ס נחלת חן

בקשת צרכי בשבת וי"ט

בשבת (משנ"ב א, ז).
 'רבנו של עולם' בברכת כהנים על השבת חלום, אין לומר בשבת, רק למי שמתענה תענית חלום. אבל ביום טוב מותר אף למי שאינו מתענה (מג"א קכח, ע. מנ"ב"ג קל, ד. כי ב"ט לא הקפידו כל כך על איסור תחינה).
 'ברוך שמיא', שהיא תפלה המיוסדת על פי הזוהר בעיקרה לאמרה רק בשבת, מכל מקום נחשבת כנוסח קבוע (תורה לשמה, קג, וראה בשו"ת יוסף אומן, מד. ובלאו הכי כמעט כל התפילה היא על רוחניות, וזלת מה שמבקשים על אריות ימים).
 "ג מדות והרבנו של עולם בהוצאת הספר תורה, ב"ט אומרים, אבל בשבת אין אומרים אותם (ונראה כ"ל ברבש"ע של ברכת כהנים).
 'מי שבירך הרגיל' לכל עולה לתורה, מותר (כיון שהוא רק ברכה וטופס קבוע וגם לפי עוד היתרים המבוארים בענין זה). אכן לגבי מי שבירך לחולה, יתבאר בהמשך.
 'יהי רצון בברכת החודש, נוהגים רוב העולם לאמרום (כי היא קבועה לשבת מברכים, תשובות והנהגות ג, צה. וגם היא לצרכי הכלל: הליכות אב"י שם, נשמת שבת ב, שפא). אמנם יש שפסקו על אמירת ה'יהי רצון' (נערך השלח תיז, ט. ובתשובות והנהגות שם כתב, שלחן השמיטוהו בסידור האר"ל וסידור הרב, ושהג"ח מבריק פפקק על אמירתו, ושהחז"א אמר רק הקצר). אך 'יחדשהו', אינה תפלה, אלא לסימן טוב ותקוות הגאולה דכשם שהחודש מתחדש כמו כן יתחדשו ישראל (ערוה"ש שם).
 התפילות שאומרים בשמחת תורה בשעת ההקפות, אומרים אפילו כשחל בשבת (רב פעלים ב, מו, דהוי נוסח קבוע. גם י"ל

בפרשיות כי תצא וכי תבוא בארנו עיקרי דין זה, ועתה נבאר למעשה בתפלות שונות:
 תפילת הנשים אחרי הדלקת הנרות. בעיקרה מיוסדת רק על רוחניות (ראה משנ"ב רסג א) שכאמור שמתור. ואף על פי שמוסיפים גם תפלות על גשמיות, נראה ההיתר כיון שהיא תפלה קבועה לשבת, וגם שזמנה רק עתה.
 ברכת האב לבנים בליל שבת, מותר (ראה נשמת שבת שפד ב, כיון שהיא ברכה).
 'רבנו העולמים' שאומרים אחר 'שלום עליכם' בשבת, שיש בו בקשות על צרכי, הרבה נוהגים לאמרו, כי נחשב כנוסח קבוע (תורה לשמה שם, ובשו"ת רב פעלים ב, מו. הגר"ק בדרך שיחה א עמוד ער. וראה גם בשבת הלוי א נד. א). אך י"א שאכן אין לומר את הקטע המתחיל בתפלות על צרכי (הר"י עמדין בסידורו. מחזיק ברכה רסב, ג. שערי תשובה רסב, ב. וכן נוהגים בכמה קהילות).
 'הא רעוא' שבזמירות שבת, שיש בסימומה בקשת צרכי, נוהגים לאמרה (ומטעם ה"ל. וי"א שאין לאמרה, שו"ת יוסף אומן, מד).
 רבנו של עולם בקר"ש של המטה: י"א שאין לאמרה (בסידור הר"י עמדין. כף החיים רלב ב) וי"א לאמרה (פתח הדבר רפ. שער הכולל בשו"ע הרב לו, א).
 התפילות של פרשת העקידה והתמיד: י"א שאין לאמרה וי"א שאפשר לאמרה (ראה: סידור הר"י עמדין, שו"ת לשבת. שו"ת רס, ב. יסוד ושורש העבודה שער ב, י כף החיים נא, ד). אכן יהיה רצון שאחרי קרבנות נדבה, אין אומרים בשבת, ולא מטעם בקשת צרכי אלא שאין מקריבים נדבות